

Зад. 1 Подредете по асимптотично нарастване следните функции на n :

$$n^{2 \ln(3n)} \quad (\lg n)^{n!} \quad n^{n^{\sqrt{2}}} \quad (\lg n)^{3,4n} \quad \sqrt{2}^{n^n} \quad n^{\sqrt{2}^n}$$

Решение:

Нека сравним $n^{2 \ln(3n)}$ и $(\lg n)^{3,4n}$ чрез логаритмуване.

$$\lg(n^{2 \ln(3n)}) = 2 \ln(3n) \lg n = \theta(\lg^2 n)$$

$$\lg((\lg n)^{3,4n}) = 3,4n \lg \lg n = \theta(n \lg \lg n)$$

Очевидно $\lg^2 n < n \lg \lg n$, от където следва и

$$n^{2 \ln(3n)} < (\lg n)^{3,4n}.$$

Отделно, $\lg(n^{n^{\sqrt{2}}}) = n^{\sqrt{2}} \lg n > n \lg \lg n$, което води до

$$n^{n^{\sqrt{2}}} > (\lg n)^{3,4n}.$$

Сега нека разгледаме $n^{\sqrt{2}^n}$ и отново вземем логаритъм от функцията.

$\lg(n^{\sqrt{2}^n}) = \sqrt{2}^n \lg n$, която очевидно е асимптотично по-бързо разтяща $n^{\sqrt{2}} \lg n$, от където следва и

$$n^{\sqrt{2}^n} > n^{n^{\sqrt{2}}}$$

За следващото сравнение вземаме функцията $(\lg n)^{n!}$. Логаритмувайки я получаваме

$\lg(\lg n)^{n!} = n! \lg \lg n$. Сега нека разгледаме функциите $\sqrt{2}^n \lg n$ и $n! \lg \lg n$. Отново логаритмувайки получаваме:

$$\lg(\sqrt{2}^n \lg n) = n \lg \sqrt{2} + \lg \lg n = \theta(n)$$

$$\lg(n! \lg \lg n) = \lg(n!) + \lg \lg \lg n = n \lg n + \lg \lg \lg n = \theta(n \lg n)$$

И тъй като $n < n \lg n$, то $\sqrt{2}^n \lg n < n! \lg \lg n$ и, следователно

$$n^{\sqrt{2}^n} < (\lg n)^{n!}$$

За последното сравнение можем отново да използваме метода на логаритмуването. Именно,

$$\lg(\sqrt{2}^{n^n}) = n^n \lg \sqrt{2} > n! \lg \lg n, \text{ т.е}$$

$$(\lg n)^{n!} < \sqrt{2}^{n^n}$$

Окончателно, наредбата на функциите е следната:

$$n^{2 \ln(3n)} < (\lg n)^{3,4n} < n^{n^{\sqrt{2}}} < n^{\sqrt{2}^n} < (\lg n)^{n!} < \sqrt{2}^{n^n}$$

Зад. 2 Решете чрез *развиване* или чрез *дърво на рекурсията*. Докажете чрез *индукция* коректността на получения отговор.

$$T(n) = 3T\left(\frac{n}{3}\right) + 1$$

$$T(1) = \theta(1)$$

Решение:

Чрез развиване:

$$\begin{aligned}
 T(n) &= 3T\left(\frac{n}{3}\right) + 1 \\
 &= 3\left(3T\left(\frac{n}{9}\right) + 1\right) + 1 \\
 &= 3^2T\left(\frac{n}{3^2}\right) + 3 + 1 \\
 &= \dots \\
 &= 3^kT\left(\frac{n}{3^k}\right) + 3^{k-1} + 3^{k-2} + \dots + 3^1 + 3^0, \text{ където } 0 \leq k \leq \lg_3 n \\
 &= \sum_{i=0}^{\lg_3 n} 3^i = \theta(3^{\lg_3 n}) = \theta(n)
 \end{aligned}$$

Сега нека докажем формално твърдението провеждайки индукция. Ще докажем $T(n) = O(n)$ и $T(n) = \Omega(n)$ поотделно:

Първо,

$$T(n) = O(n) \Leftrightarrow \exists c > 0, \exists n_0: \forall n > n_0: T(n) \leq cn$$

Ще докажем по-силното твърдение, че $T(n) \leq cn - b$ за някоя положителна константа b .

От рекурсивното отношение имаме:

$$\begin{aligned}
 T(n) &= 3T\left(\frac{n}{3}\right) + 1 \\
 &\leq 3\left(c\frac{n}{3} - b\right) + 1 \text{ (от индукционното допускане)} \\
 &= cn - (3b - 1) \\
 &\leq cn - b, \text{ за } b > \frac{1}{2}
 \end{aligned}$$

От тук и от дефиницията на O следва, че $T(n) = O(n)$

Доказване на $T(n) = \Omega(n)$ е аналогично.

$$T(n) = \Omega(n) \Leftrightarrow \exists c > 0, \exists n_0: \forall n > n_0: T(n) \geq cn$$

От рекурсивното отношение имаме:

$$\begin{aligned}
 T(n) &= 3T\left(\frac{n}{3}\right) + 1 \\
 &\geq 3\left(c\frac{n}{3}\right) + 1 \text{ (от индукционното допускане)} \\
 &= cn + 1 \\
 &\geq cn
 \end{aligned}$$

Аналогично, от тук следва, че $T(n) = \Omega(n)$. $\square$

Зад. 3 Даден е алгоритъм ALG-1, чийто вход е числото $n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}$. Докажете, че алгоритъмът отговаря на въпроса „четно ли е n ?“.

Alg-1 (n)

```
1   i ← 2
2   while i < n do
3       i ← i + 2
4   end
5   if i == n
6       return true
7   else
8       return false
```

Решение:

Следното твърдения формират инварианта за цикъла:

На всяка итерация i е от вида $2k$ и, освен това, n не се променя.

Тук с k сме означили номера на текущата итерация. Ясно е, че $k = 1, 2, \dots, \lceil \frac{n}{2} \rceil - 1$

Втората част на инвариантата е очевидно, вземайки в предвид факта, че няма оператор в алгоритъма, който да променя стойността на n .

Освен това, си струва да се отбележи, че алгоритъмът *винаги* завършва, тъй като n е крайно, а i расте неограничено.

Първата част от инвариантата ще докажем както следва:

База (инициализация):

При първо достигане до ред 2, стойността на i е $2 = 2 \cdot 1$ - четно.

Поддръжка:

Нека $i = 2k$ на някоя итерация, която не е последна. Тогава, след изпълнение на ред 3, стойността на i ще бъде $2k + 2 = 2(k + 1)$.

Теминация:

След края на цикъла стойността на i ще е $2 \lceil \frac{n}{2} \rceil$.

1 случай: n е четно. Тогава $\lceil \frac{n}{2} \rceil = \frac{n}{2}$ и $i = n$. В този случай (от ред 5) алгоритъмът връща *истина*.

2 случай: n е нечетно. Тогава $\lceil \frac{n}{2} \rceil = \frac{n+1}{2}$ и $i = n + 1$. В този случай (от ред 7) алгоритъмът връща *лъжа*. $\square$